

Fənn 1013 - Gəlir və ə/h siyasəti

1. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin nəticələri hansı makroiqtisadi göstəricidə birbaşa əks olunur?

əhalinin umumi sayı

əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi

dövlət büdcəsinin gəlirləri

əsas fondlar

iqtisadiyyatda mənfəət

2. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursunun predmetinə daxil deyil:

əhalinin gəlirlərinin formalaşdırılması

əhalinin gəlirlərinin bölgüsü

əhalinin gəlirlərinin istifadəsi

əhalinin gəlirlərinin xərclənməsi istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi

əhalinin ailə gəlirlərində iştirak edənlərin sayının tənzimlənməsi

3. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursun məqsədi nədən ibarətdir?

bazar iqtisadiyyatı şəraitində bölgü münasibətlərinin nəzəri əsaslarının öyrənilməsindən

institusional fəaliyyətin həyata keçirilməsindən

iqtisadi nəzəriyyənin əsas müddələrinin öyrənməsindən

əmək haqqı fondunun tərkibinin tənzimlənməsindən

gəlirlərə verqioymanın təkmilləşdirməsindən

4. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” fənni hansı tədris kurslarla əlaqədardır?

“Qiymətin əmələgəlməsi”, “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “İqtisadi tarix”

“İqtisadi coğrafiya”, “Əməyin fiziologiyası”, “Ailənin sosiologiyası”

“Əməyin iqtisadiyyatı”, “İnsan resursların idarə edilməsi”, “Sosial sferanın iqtisadiyyatı”

“Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “Qiymətli kağızlar”, “Sənaye iqtisadiyyatı”

“Müəssisənin iqtisadiyyatı”, “İqtisadi tarix”, “Qiymətli kağızlar”

5. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti dövlətin hansı siyasəti ilə daha çox əlaqədardır?

sosial-iqtisadi siyasət

innovasiya siyasəti

investisiya siyasəti

maliyyə siyasəti

elmi-texniki siyasəti

6. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsi hansı sahədə fəaliyyət göstərən qanunlara əsaslanır

elmi-texniki tərəqqi sahəsində

sosial-əmək sferasında
innovasiya sahəsində
demoqrafiya sahəsində
miqrasiya sahəsində

7. Gəlirlərin tənzimlənməsində neçə səviyyə mövcuddur?

- 2
- 3**
- 4
- 5
- 6

8. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” fənni hansı sahədə kadr hazırlığı ilə bağlı tədris olunur?

- siyasət
- səhiyyə
- iqtisadiyyat**
- təhsil
- beynəlxalq siyasi münasibətlər

9. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursun məzmununa aid deyil:

- idarəetmə
- tənzimlənmə
- vergiqoyma
- planlaşdırma**
- bölgü

10. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- sosial sığorta prinsipi
- güzəştli vergiqoyma prinsipi
- əmək haqqının dövlət və bazar qanunları ilə tənzimlənməsi prinsipi**
- ünvanlı sosial yardım prinsipi
- sosial standartların tətbiqi prinsipi

11. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsinin iqtisadi əsasını nə təşkil edir ?

- əsas fondların təkmilləşməsi
- investisiyaların cəlb edilməsi
- sığorta ayırmalarının artırılması
- saf məhsulun artımı
- ÜDM-un artımı**

12. Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü ilə əlaqədar sosial-iqtisadi münasibətlərin subyektlərinə aid deyil:

- xeyriyyə cəmiyyətlər**
- dövlət hakimiyyəti orqanları
- işə götürən və onların nümayəndələri
- muzdlu işçilər və onların birliyi

əmək qabiliyyəti olmayan və işləməyən vətəndaşlar

13. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursunun əsas vəzifələrinə aid deyil:
- gəlirlər və əmək haqqı siyasəti sahəsində əsas anlayışlara yiyələnmə, onun nəzəri və elmi-metodik əsaslarının öyrənilməsi
 - gəlirlərin vətəndaşların sosial-demoqrafik qrupları arasında bölüşdürülməsini, gəlirlərin xərclənməsinin istiqamətlərini əks etdirən əsas sosial-iqtisadi indikatorların və göstəricilərin tədqiqi və qiymətləndirilməsi;
 - müxtəlif səviyyələrdə (respublika, sahə, region, müəssisə) gəlirlərin və əmək haqqının tənzimlənməsinin nəzəri əsaslarının mənimsənilməsi;
 - gəlirlər siyasətinin həyata keçirilmə mexanizmi, istehlak büdcəsinin formalaşma metodları, gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi, gəlirlər siyasətinə vergi qoymanın təsiri;
- vergi siyasəti sahəsində xarici təcrübənin və onun milli iqtisadiyyatda istifadə imkanlarının öyrənilməsi**

14. Mikrosəviyyədə işçinin bütün əmək gəlirlərinin tənzimlənməsi sahəsində müəssisənin strategiyasına daxil deyil:

- işçi qüvvəsinin alqı-satqı haqqında müqavilə
- əmək haqqı və tarif sistemi
- sosial ödəmələr və xidmətlər
- işçilərin ixtisaslaşması

əhalinin demoqrafik vəziyyəti

15. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin sayının azalması ilə

- çoxuşaqlı ailələrinin sayının artırılması ilə
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi ilə
- əhalinin işsizlik səviyyəsi ilə
- əhalinin demoqrafik göstəriciləri ilə

16. Gəlir dedikdə nə başa düşülür?

hər-hansı bir istehsal amilindən əldə olunan natural və pul daxilolmaları

- innovation fəaliyyətinin nəticəsi
- istehsal prosesinin nəticəsi
- məşğulluğun təmin olunmasında əsas meyar
- sosial transfert

17. Əsas istehsal amillərinə daxil deyil:

- təbii ehtiyatlar

ekologiya

- kapital
- əmək
- sahibkarlıq fəaliyyəti

18. Hansı gəlirlər ilkin gəlirlər adlanır?

büdcə gəlirləri
regional gəlirləri
şəhər gəlirləri
məşğulluq gəlirləri

istehsal amilləri üzrə gəlirlər

19. İlkin gəlirlər necə yaranır?

istehsal amilləri üzrə gəlirlərin bölgüsünün nəticəsində

əmək fəaliyyəti nəticəsində
investisiya fəaliyyəti nəticəsində
əmək haqqının təşkili nəticəsində
büdcə gəlirlərin bölgüsü nəticəsində

20. İstehsal amillər üzrə gəlirlərə aiddir:

Təqaüd
Əmək haqqı
Müavinət
Stipendiya
Varislik

21. Gəlirlərin hansı maddi forması daha geniş istifadə olunur?

mütləq
nisbi
pul
natura
fəal

22. Hüquqi cəhətdən gəlirlər necə bölünür?

əmək və qeyri-əmək
pul və natura
mütləq və nisbi
leqal və qeyri-leqal
fərdi və kollektiv

23. Renta dedikdə nə başa düşülür?

əmək fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
sahibkarlıq fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
innovation fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
intellektual fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
torpağın, digər təbii ehtiyatların istifadəsinə görə ödənilən haqq

24. Gəlirlərin bölgüsündə və yenidən bölgüsündə əsas rol kimə məxsusdur?

dövlətə
işçiyə

müəssisəyə
ailəyə
mülkiyyətçiyə

25. Əhalinin hansı kateqoriyaları əmək fəaliyyəti ilə bağlı gəlir əldə edir?

məşğul

işsiz

pensiyaçıları

əlillər

ahillər

26. “Gəlir” və “sərvət” anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsinə aid deyil:

gəlir sərvətin formalaşmasının əsasını təşkil edir

“sərvət” anlayışı daha geniş məzmun kəsb edir

gəlir və sərvət insanların maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsinin əsasını təşkil edirlər

gəlir və sərvət ictimai rifah halının inkişafının mühüm amili kimi çıxış edirlər

gəlir və sərvət ayrı-ayrı istiqamətlərdə dəyişirlər

27. Gəlirlərin rolu əsasən nədə əks olunur:

əhalinin ailə vəziyyətində

əhalinin əmək fəaliyyətində

işçilərin rəqabətqabiliyyətində

əhalinin istehlak səviyyəsinin gəlirlərdən birbaşa asılıqda

insanların təhsil səviyyəsində

28. Gəlirlərinin təkrar bölgüsü iki istiqamət üzrə həyata keçirilir:

investisiya prosesinin sürətləndirilməsi və əsas kapitalın artırılması

insan kapitalının inkişafı və əmək haqqının artırılması

əhalinin demoqrafik vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və əməyə cəlb edilməsi

şəxsi gəlirlərə mütərəqqi vergi qoyma və sosial transfertlər sistemi

gəlirlərin əsas mənbələrin aşkar olunması və vergi qoymaya cəlb edilməsi

29. Gəlirlərin bölgüsündəki bərabərlik hansı xarakter daşıyır?

mütləq

nisbi

ümumi

funksional

paralel

30. Əhalinin gəlirlərini formalaşdıran amillər neçə səviyyədə olur?

iki

üç

dörd

beş

altı

31. Əhalinin gəlirlərinin yeni növlərinə aid deyil:

dividentlər
qiymətli kağızla
aksiyalar
pensiya
ssudalar

32. Əhalinin ümumi gəlirlərinə hansı gəlirlər aiddir?

istehlak mal və xidmətlərin alınmasına sərf olunan gəlirlər
əhalinin son istehlakına yönəldilən gəlirlər
işləməyən ailə üzvlərinin gəlirləri
ssuda faizi və renta
əhalinin vergilərin və rüsumların ödənilməsinə qədər əldə olunan gəlirlər

33. Əhalinin gəlirləri əmək fəaliyyəti baxımından neçə əsas qrupa bölünür?

iki
üç
dörd
beş
altı

34. Qeyri-əmək gəlirlərinə aid deyil:

mülkiyyətdən gəlirlər
sosial transfertlər
mükafat
renta
ssuda faizi

35. Əhalinin gəlirlərinin formalaşması mənbəinə aid deyil:

müəssisədə yeni yaradılmış dəyərin həcmi
əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
əhalinin ailə vəziyyəti
dövlətin vergi siyasəti
dövlətin sosial siyasəti

36. Transfert ödəmələrə nə daxildir?

əmək haqqı
mənfəət
divident
qonorar
təqaüd

37. Sosial transfert dedikdə nə başa düşülür?

dövlət tərəfindən vətəndaşlara ödənilən müxtəlif növ sosial müavinətlərdir
əməyin ödənilmə formasıdır

sahibkarlıq fəaliyyətinin qiymətləndirilməsidir
mülkiyyətdən əmələ gələn pul vəsaitidir
işəgötürənlərin gəliridir

38. Yaşayış minimumu nəyi əsaslandırır?

əhalinin minimum səviyyədə istehlakını

müxtəlif növ carimələrin məbləğini
güzəştlərin növlərini
yaş həddlərini
mal və xidmətlərin qiymətlərini

39. İnflyasiya prosesinin nəticəsində hansı gəlirlər azalır?

milli gəlir
əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
nominal gəlirlər
real gəlirlər
orta aylıq nominal əmək haqqı

40. Əhalinin gəlirlərinin əsas funksiyalarına daxil deyil:

təkrar-istehsal funksiyası
mövqe funksiyası
stimullaşdırıcı funksiya
ödəmə qabiliyyəti tələbatının formalaşması funksiyası
idarəetmə funksiyası

41. Əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsinin hansı mexanizmləri mövcuddur?

dövlət, bazar və müəssisədaxili

region, sahə və lokal
dövlət, region və bələdiyyə
region, şəhər və yerli
dövlət, sahə və müəssisədaxili

42. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasının əsas prinsiplərinə aid deyil:

əmək üzrə bölgü prinsipi
əhalinin ailə tərkibi üzrə bölgüsü
mülkiyyət üzrə bölgü prinsipi
sosial-zəmanət normalar üzrə bölgü prinsipi
əmək haqqının yuxarı həddinin tənzimlənməsi

43. Əhalinin real gəlirlərinin aşağı düşməsi hansı səbəblə əlaqədar deyil?

yaşayış minimumdan aşağı səviyyəsində yaşayan əhalinin sayının çox olması
yoxsulluq həddindən nisbətən yuxarı səviyyədə yaşayan əhali payının azalması
gəlirlərin artımının istehlak malları və xidmətlərinin qiymətlərinin artım tempindən geri qalması
məşğul olanların üzərinə düşən himayəçilik yükünün artması
əhalinin xeyriyyə cəmiyyətlərində iştirak səviyyəsi

44. Əhalinin gəlirlərinin təsnifatlaşdırılması hansı əlamət üzrə aparılır?

qənaət prinsipinə əsasən

həyat səviyyəsi baxımından

mənimsəmə subyektləri üzrə

bölgü prinsiplərinə əsasən

mülkiyyət növləri üzrə

45. Gəlirlərin differensiyallaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunur:

fond əmsalı

Cini əmsalı

Lorens əyrisi

əhalinin stratifikasiya prosesinin yönəldilməsi əmsalı

gərginlik əmsalı

46. Cini əmsalın artması aşağıdakını əks etdirir:

əhalinin gəlirlərinin faktiki bölgüsünün onların bərabər bölgüsündən kənarlaşma dərəcəsini

əhalinin real gəlirlərin azalma dərəcəsini

yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə yaşayan əhalinin payının azalma dərəcəsini

əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini

əhalinin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini

47. Cini əmsalın yüksək olması cəmiyyətdə gəlirlərin bölgüsünü aşağıdakı kimi göstərir:

bərabər

qeyri-bərabər

optimal

pozitiv

rasional

48. Lorens əyrisi nəyi əks etdirir?

gəlirlərin bölgüsündəki bərabərliyi

əmək haqqının artımını

pensiylərin artımını

gəlirlərin artımını

gəlirlərin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi

49. İqtisadi nəzəriyyədə əhalinin gəlirlərinin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi hansı əyri ilə ifadə olunur?

Lorens

Cini

Fillips

Valrac

Keyns

50. Həyatın dəyəri indeksi aşağıdakını əks etdirir:

gəlirlərin dəyişilməsini

istehlakçıların büdcəsində məcburi xərclərin payını

əmək haqqının artımını

istehlakçılar tərəfindən mal və xidmətlərə cəkilən xərclərin artması dərəcəsini

sosial transfertlərin yüksəldilməsi dərəcəsini

51. İstehlak səviyyəsini ən obyektiv şəkildə xarakterizə edən gəlirin növü:

nominal gəlir

sərəncəmdə olan gəlir

real gəliri

milli gəlir

şəxsi gəlir

52. Pensiyalar nəyə daxildir?

istehsal amillər üzrə gəlirlərə

əmək fəaliyyəti prosesində əldə edilən gəlirlərə

ixtira etmə nəticəsində əldə olunan gəlirlərə

gəlirlərin təkrar bölgü prosesində əldə olunan gəlirlərə

sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə olunan gəlirlərə

53. Əhalinin gəlirləri nəyə sərf olunmur?

istehlaka

yığıma

əsas fondlara

müxtəlif ödənişlərə

vergilərə

54. Gəlirlərin formalaşmasını müəyyən edən amillərin sırasına daxil olunmur:

işçilərin şəxsi keyfiyyətləri

işçilərin əmək prosesində əldə etdikləri nailiyyətlər

müəssisələrin fəaliyyətinin nəticələri

iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi

xarici təcrübəsinin mənimsəmə səviyyəsi

55. Gəlirlərin indeksləşməsi:

məhsuldar əməyi stimullaşdırır

müxtəlif sosial kateqoriyalardan olan insanların gəlirlərindəki fərqləri azaldır

sosial differensialaşmasına səbəb olur

təsbit edilmiş gəlirləri əldə edən insanların həyat səviyyəsinin saxlanmasını təmin

edir

işçilərin əmək haqqının artırılmasına təsir edir

56. İnsan hansı istehlakın səviyyəsindən aşağı yaşaya bilməz?

minimum istehlak səviyyəsi

rasional istehlak səviyyəsi

fizioloji istehlak səviyyəsi

optimal istehlak səviyyəsi
maksimum istehlak səviyyəsi

57. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillər necə qruplaşdırılır?
ailə, coğrafiq iqlim və iqtisadiyyat
işçi, məşğulluq və əhalinin alıcıq qabiliyyəti
işçi, müəssisə və iqtisadiyyat
işçi, infrastruktur və coğrafiq iqlim
işçi, cəmiyyət və siyasət
58. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin birinci qrupu bağlıdır:
ölkə ilə
cəmiyyət ilə
əhali ilə
işçi ilə
məşğulluqla
59. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin ikinci qrupu bağlıdır:
ölkə ilə
regionla
ərazi ilə
sahə ilə
müəssisə ilə
60. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin üçüncü qrupu bağlıdır:
iqtisadiyyat ilə
sənaye ilə
istehsal ilə
tikinti ilə
sahə ilə
61. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən birinci qrup amillərə aid deyil:
işçinin mövqeyi
işçinin dini mənsubiyyəti
işçinin sosial potensialı
işçinin əmək potensialı
işçinin psixofizioloji vəziyyəti
62. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən ikinci qrup amillərə daxil deyil:
müəssisənin sahə mənsubiyyəti
müəssisənin bazarda vəziyyəti
müəssisənin ərazi yerləşməsi
müəssisənin mülkiyyət forması
müəssisənin tipi

63. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən üçüncü qrup amillərə aid deyil:

- iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyəti
- iqtisadiyyatın infrastrukturu
- iqtisadiyyatın innovasion meyilliyi
- iqtisadiyyatın səviyyələri**
- iqtisadiyyatın inkişaf fazası

64. Məşğul olan əhalinin əsas gəliri hansıdır?

- mülkiyyətdən gəlir
- müavinət
- ssuda faizi
- aksiyalar
- əmək haqqı**

65. Əmək haqqı hansı istehsal amilinin gəlirini təşkil edir?

- əmək**
- torpaq
- sahibkarlıq
- mülkiyyət
- kapital

66. Məşğul əhalinin gəlirlərində əsas gəlir hansıdır?

- renta
- əmək haqqı**
- təqaüd
- müavinət
- sosial transfert

67. Minimum əmək haqqı hansı səviyyədə təsdiq olunur?

- dövlət**
- müəssisə
- əmək kollektivi
- sahibkarlar
- həmkarlar ittifaqı

68. Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- mütənasiblik funksiyası**
- təkrar-istehsal funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya
- mövqe funksiya
- ödəmə qabiliyyətinin formalaşması funksiyası

69. Əmək haqqının təşkili ünsürləri:

- əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi
- əmək haqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi**
- mükafatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi
- əməyin motivləşdirilməsi, əməyin normalaşdırılması, əmək haqqı fondu
- əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili

70. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 10
- 13
- 16
- 19**
- 23

71. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin əhatə dairəsi:

- müəssisə
- sahə
- region
- şəhər
- bütün ölkə**

72. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin tətbiqində mülkiyyət formalarının nəzərə alınması:

- nəzərə alınmır**
- nəzərə alınır
- makrosəviyyədə nəzərə alınır
- mikrosəviyyədə nəzərə alınır
- mezosəviyyədə nəzərə alınır

73. Əmək haqqının tarif sisteminə daxil deyil:

- tarif-ixtisas-sorğu kitabçaları
- tarif cədvəli
- tarif maaşları
- əmək haqqına əlavə edilən rayon əmsalları
- mükafat**

74. Minimum əmək haqqı hansı növ normativlərə aiddir:

- sosial**
- fiziki
- hüquqi
- beynəlxalq
- texniki

75. İşlərin tarifikasiyası üçün hansı sənəd istifadə olunur?

- Əmək Məcələsi
- vahid tarif-ixtisas sorğu kitabçası**
- Ali Saziş
- Kollektiv müqavilə
- Fərdi müqavilə

76. Tarif maaşı nəyi əks edir?

- minimum əmək haqqını
- yaşayış minimumu
- müəyyən dərəcə üzrə işçinin əmək haqqını**
- tarif cədvəli

nominal gəlirləri

77. Əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinə daxildir:

minimum əmək haqqının səviyyəsini müəyyən etmək

mənfəət üzrə vergi dərəcələri müəyyən etmək

ünvanlı sosial yardımın ödənilməsini təmin etmək

təqaüdlərin artırılmasını təmin etmək

əmək haqqının strukturunu müəyyən etmək

78. Əmək haqqına əlavə olunan rayon əmsalları nəyin unsurudur?

müəssisənin sosial strategiyasının

əməyin təşkilinin

əməyin normalaşdırılmasının

tarif sisteminin

sosial transfertlər sisteminin

79. Əlavə əmək haqqına aid edilmir:

işəmuşd əlavə qazanc

əlavə ödəmələr

müntəzəm ödəmələr

birdəfəlik mükafatlar

tarif hissəsi

80. Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqi.

Əməyin kəmiyyətini

Əmək haqqının sistemlərini

Əməyin normalaşdırılmasını.

Əməyin intensivliyini.

81. Tarif sistemində nəzərə alınan əsas amillərə daxil deyil:

əməyin mürəkkəbliyi

ixtisas səviyyəsi

əmək vasitələri

əmək şəraiti

əməyin keyfiyyəti

82. Tarif maaşı əmək haqqının əsas hissəsi kimi hansı göstəricilər əsasında müəyyən olunur?

işin mürəkkəbliyi, əməyin gərginliyi və işçinin ixtisas səviyyəsi

istehsalın səmərəliliyi, işin keyfiyyəti və işçinin ixtisas səviyyəsi

işin mürəkkəbliyi, işin yekunları və işçinin əmək intizamı

işin keyfiyyəti, əmək şəraiti və əməyin gərginliyi

işçinin attestasiyasının nəticələri, işin həcmi və keyfiyyəti

83. Əməyin ödənilməsində əsas subyektiv amillərə aid deyil:

dövlət tənzimlənməsi

müəssisədaxili tənzimlənmə

əmək bazarın konyukturası

həmkarlar ittifaqı tərəfindən tənzimləmə

sosial əməkdaşlıq sistemi

84. Əmək haqqının artırılması məqsədilə həmkarlar ittifaqı hansı vasitədən istifadə etmir:

iş vaxtının qısaltılması hesabına əmək bazarında təklifin məhdudlaşdırılması

əməyə tələbin artırılması istiqamətində təbliğatın aparılması

məşğulluğun inkişafını təmin edən istehsal sahələrinin genişlənməsinə dəstək

işsizliyin artırılmasına və əməyin ödənilməsinin aşağı düşməsinə səbəb olan istehsalın

inhisarçılığına qarşı mübarizə

vergi dərəcələrinin ardıcıl qaydada azaldılması

85. Əlavə əmək haqqının səciyyəvi xüsusiyyəti:

müntəzəmlik

qeyri-müntəzəmlik

daimilik

sabitlik

mütənasiblik

86. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində yüksək əmək haqqı nədən asılıdır?

minimum əmək haqqının səviyyəsindən

əmək məhsuldarlığından

istehlak səbəbindən

istehsal xərclərindən

əmək şəraitindən

87. Sosial transfertlər dedikdə nə başa düşülür?

dövlət tərəfindən əvəzsiz qaydada əhaliyə pul və natural formada ödənilən vəsaitlər

müəssisə tərəfindən işçiyə ödənilən əmək haqqı

işəgötürən tərəfindən muzzdlu işçiyə ödənilən pul vəsait

sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlirlər

əmək fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən vəsait

88. Sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələrinə aid deyil:

əhalinin sosial cəhətdən əhəmiyyətli xidmətlərlə təmin edilməsi

işləyən və işləməyən vətəndaşların maddi təminatında fərqin azalması

əhalinin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən təkrar istehsalının təmin olunması

işlə təmin olunma sahəsində yaranan neqativ halların əhalinin gəlirlərinə təsirinin

azalması

işçiyə yüksək səviyyədə əmək haqqının ödənilməsi

89. Sosial transfertlər sisteminə aid deyil:

mükafat

təqaüd

stipendiya

müavinət

güzəşt

90. Sosial transfertlərin əsas qrupları:

pensiya, sosial yardım və güzəşt

sosial yardım, sosial zəmanətlər və sosial sığorta

stipendiya, müavinət və sığorta

kompensasiya, güzəşt və sosial zəmanət

sosial sığorta, dividend və pensiya

91. Minimum dövlət sosial standartlarının vəzifələrinə aid deyil:

əhalinin sosial müdafiəsini, onun ən vacib mal və xidmətlərə olan tələbatını ödəmək

təminatlı sosial ödəmələrin normativ baxımdan əsaslandırmaq

mövcud maliyyə vəsaitləri öncül sosial siyasət istiqamətlərinə yönəltmək

əhalinin məşğulluğunu təmin etmək

cəmiyyətdə sosial sabitliyi təmin etmək

92. Sosial yardım kimə verilir?

bütün yaşlı əhali qrupuna

əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmayan əhaliyə

pensiya yaşına çatmış əhaliyə

sosial yardıma ehtiyacı olan və bu müəyyən olunduqdan sonra əhalinin yalnız sosial cəhətdən imtiyazlı kateqoriyalarına

bütün az yaşlı əhali qrupuna

93. Sosial sığortalanmanın istiqamətlərinə aid deyil:

işsizliklə bağlı

əmlakla bağlı

tibbi sığorta

pensiya yaşına çatmaqla əlaqədar

istehsalatda bədbəxt hadisələrlə bağlı

94. Sosial transfertlərlər hansı formada ödənilir?

pul və faiz

natura və faiz

faiz və rüsum

pul və natura

natura və aksiz

95. Azərbaycanda mövcud olan sosial müavinətlər sisteminə daxil deyil:

əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un payı

ailə başçısının itirilməsinə görə müavinət

uşaqlı ailələrə aylıq müavinət

yetim və valideyn himayəsindən məhrum olunmuş uşaqların qəyyumlarına müavinət

uşağın doğulmasına görə ailələrə verilən müavinət

96. Sosial sığortanın neçə forması mövcuddur?

2

3

4

5

6

97. Sosial sığortanın formalarına aiddir:

məcburi və könüllü

birbaşa və dolaylı

ümumi və xüsusi

mütləq və nisbi

əsas və əlavə

98. Sosial sığorta haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən sosial sığortanın neçə prinsipi var?

2

3

4

5

6

99. Sığorta riski dedikdə nə başa düşülür?

sığorta hadisəsinin baş vermə ehtimalı

sığorta ödəmələrin köçürülməsi

sığorta təşkilatların gəlirin itirilməsi ehtimalı

sığorta hadisələrin baş vermə dövrü

sığortaolunanların say dinamikası

100. Sosial transfertlər mexanizmi nəyi nəzərdə tutur?

əmək fəaliyyətində mövcud olan bütün sosial normativlərə riayət edilməsi

əhalinin sosial-iqtisadi fəallığına şəraitinin yaradılması

vergiqoyma yolu ilə əhalinin yuxarı və orta təminatlı təbəqələrin gəlirlərinin

müəyyən hissəsinin yoxsul və aztəminatlı təbəqələrinə yöldəlməsi

özündən asılı olmayan səbəblərdən işini və qazancını itirənlərin, həmçinin əmək bazarında rəqabət aparmaq qabiliyyəti olmayanların minimum maddi təminatını

gəlirlər və əmək haqqı sahəsindəki fəaliyyətin iqtisadi və sosial siyasətin başqa istiqamətləri ilə əlaqələndirilməsi

101. Sosial sığorta hadisəsi nəticəsində nə baş verir?

sığortaolunana sığorta təşkilatı tərəfindən sığorta ödəməsi almaq hüququ veririr

sığortaolunana sığorta təşkilatı tərəfindən kredit veririr

sığortaolunana mülkiyyətçi olmaq hüququ veririr

sığortaolunana əmək fəaliyyəti nəticəsində mükafat verilir

sığortaolunana pensiya müavinəti almaq hüququ veririr

102. Sosial sığorta hadisəsinə nə aid deyil?

pensiya yasına catmaq

əlif və ya 18 yasinadək saqlamlıq imkanları məhdudluğunun olmaq

ailə basçısını itirmək

əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi (qanunvericiliklə müəyyən olunmuş dövr üçün)

nikaha girməyə görə

103. Əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinə daxil deyil:

minimum əmək haqqının dövlət tərəfindən təsdiqi və artırılması

mükafat sistemlərinin işlənməsi

əmək haqqının vergi yolu ilə tənzimlənməsi

əmək haqqına dövlət tərəfindən rayon əmsalların və əlavələrin təsdiqi

əmək haqqının ödənilməsində dövlət zəmanəti

104. Əmək haqqı sahəsində dövlətin minimum zəmanətlərin sırasına daxil deyil:

əmək haqqının minimum səviyyəsi

növbəti məzuniyyət günlərin minimum miqdarı

mükafatın məbləği

1-ci tarif dərəcəsinin səviyyəsi

rayon əmsalların minimum səviyyəsi

105. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin vəzifələrinə aid deyil:

gəlirlərin büdcə vasitəsilə yenidən bölgüsünün daha səmərəli yollarını müəyyən etmək

gəlirlərinin bölgüsündə aztəminatlı əhali qruplarının mənafeələrini müdafiə etmək

əhəlinin istehlakını ən azı yaşayış minimumu büdcəsi səviyyəsində təmin etmək

əhəlinin innovasiya fəaliyyətini genişləndirmək

minimum əmək haqqının səviyyəsini minimum istehlak mal və xidmətlərinin dəyərinə uyğun olaraq müəyyən etmək

106. Əhəlinin gəlirlərinin tənzimlənmə mexanizmində əsas rol kim oynayır?

işəgötürən

sahibkar

mülkiyyətçi

səhmdar

dövlət

107. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinin əsas məqsədi:

əhəlinin yüksək həyat səviyyəsinin təmin olunması

məşğul olanların yüksək əmək haqqı ilə təmin olunması

əhəlinin bütün kateqoriyalarına elitar istehlak büdcəsinin tadbiqu

hər kəsin qəbul olunmuş yaşayış minimumundan aşağı olmamaq şərti ilə istehlakının təmin olunması
istehlak səbətin həcminə uyğun minimum əmək haqqının ödənilməsi

108. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin formalarına aid deyil:

büdcə
vergi
pul-kredit
institusional tənzimləmə
bazar tənzimlənməsi

109. Əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinin iqtisadi əhəmiyyəti necə müəyyən olunur?

onun məcmu tələbata və istehsal xərclərinə təsiri ilə
onun müəssisənin rəqabətqabiliyyətinə təsiri ilə
onun əhalinin demoqrafik vəziyyətinə təsiri ilə
onun istehsal olunan məhsulun keyfiyyətinə təsiri ilə
onun işçilərin ixtisasartırma kurslarında iştirak etməsinə təsiri ilə

110. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi neçə yolla həyata keçirilir?

2
3
4
5
6

111. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi hansı yolla həyata keçirilir?

aksiz və kömrük rüsumları
vergi və transfert ödəmələr
mal və xidmətlərin qiymətləri
əmək yarmarkaları və birjalari
məşğulluq və kadr hazırlığı mərkəzləri

112. Dövlət gəlirlərin yenidən bölgünü hansı vasitələrlə həyata keçirir?

rüsum, büdcə, iqtisadi və sosial
vergi, rüsum, aksiz və renta
kredit, maliyyə, investisiya və kapital
vergi, büdcə, kredit və inzibati
inzibati, psixoloji, sosial və iqtisadi

113. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin əsas obyektiv səbəbləri sırasına daxil deyil:

əmək fəaliyyəti zamanı işçilərin şəxsi tələbatlarının artması
bazar mexanizminin qeyri-mükəmməl olması
əhalinin bir hissənin yoxsulluq həddində yaşaması
işsizlərin müəyyən dərəcədə çoxluq təşkil etməsi
əhalinin gəlirlərinin kəskin differensiyalaşması

114. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin real imkanları hansı amildən asılı deyil?

ÜDM-un həcmi

əhalinin yaş-cins strukturu

milli valyutanın alıcıq qabiliyyəti

ÜDM-da kölgəli iqtisadiyyatın payı

hakimiyyət orqanların inzibati-ərazi strukturu

115. Əmək bazarına hansı komponent daxil deyil?

subyektlər

iqtisadi proqramlar

bazar infrastrukturu

bazar mexanizmi

obyektlər

116. Əmək bazarında segmentləşmə nədir?

işəgötürənlərlə maddəli işçilərin maraqlarının razılaşması və qarşılıqlı fəaliyyəti

işçi qüvvəsinin hərəkəti

insanların əməkqabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu

işçi qüvvəsinə olan tələbatın təklifi üstələməsi

işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdıran qapalı sektorlara bölgüsü

117. Əmək bazarın hansı unsuruna maddəli işçilər aiddir?

Subyekti

Obyekti

İnfrastrukturu

Mexanizmi

Rəqabət

118. İşsiz vətəndaşın iş axtarma dövrü necə adlanır?

işsizliyin uzunluğu

işsizliyin sayı

işsizliyin müddəti

işsizliyin artımı

işsizliyin həddi

119. Əməyə tələb və təklifin stimullaşdırılması dövlətin əmək bazarına təsirin hansı növünə aiddir?

aktiv

passiv

pozitiv

neqativ

interaktiv

120. Məşğulluq sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

həyatın keyfiyyəti ilə bağlı beynəlxalq sosial standartlarına nail olmaqdan

ölkədə tam, səmərəli və könüllü məşğulluğu təmin etməkdən

işsizlərin sosial sığortalanmasından

əmək bazarının segmentləşməsindən
daxili miqrasiyanı gücləndirməkdən

121. Vətəndaşın işsizlər sırasına daxil edilməsi üçün hansı şərt zəruri deyil?

işin və qazancın olmaması

iş axtarışında fəallıq

işə başlamaq hazırdır

yeni ixtisasa yiyələnməsi

məşğulluq xidmətində qeydə alınması

122. İşsizlik müavinəti dedikdə nə başa düşülür?

insanın ixtisas səviyyəsi

sosial transfert

qonorar

ssuda faizi

ailədə himayəlik yükü

123. Əmək bazarının subyektlərinə aid deyil:

işəgötürənlər

muzdlu işçilər

ixtisasartırma institutları

həmkarlar ittifaqı

dövlət

124. Muzdlu işçilər əmək bazarının hansı ünsürünə aiddir:

obyektinə

mexanizminə

infrastrukturuna

subyektinə

konyukturasına

125. İşsizliyin təbii səviyyəsi necə müəyyən olunur?

friksion və struktur işsizliyin cəmi kimi

friksion və siklik işsizliyin cəmi kimi

siklik və struktur işsizliyin cəmi kimi

mövsumi və friksion işsizliyin cəmi kimi

gizli və struktur işsizliyin cəmi kimi

126. İşəgötürənlərin nümayəndəli orqanı:

**sahibkarlıq fəaliyyətləri ilə əlaqədar sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini
müdafiə etmək məqsədi ilə işəgötürənlər birliyi**

müxtəlif növ fəaliyyətlə əlaqədar insanların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini
müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliklər

xidməti fəaliyyətlə əlaqədar bir qrup işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini
müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliyi

kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və
mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları qurum

biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar vətəndaşların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları birlik

127. Əmək bazarında dövlətin funksiyalarına daxil deyil:

sosial-iqtisadi
qanunverici
tənzimləmə
təkrar istehsal
müdafiə

128. Əmək bazarının fəallaşması tədbirlərinə aid deyil:

işçi qüvvəsinin təklifin stimullaşdırılması
işçi qüvvəsinə tələbin stimullaşdırılması
işsizlik müavinətlərin artırılması
işçi qüvvəsinin təklif və tələbin uyğunlaşması
regionların inkişafına dəstək

129. Cəmiyyətdə işsizlik səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

istehlak mallarına tələbat
məişət xidmətlərin təklifi
iş yerlərinin təklifi
ilkin tələbatın ödənilməsi
kadrların ixtisas səviyyəsi

130. İşçi qüvvəsinə tələb və təklifin tarazlaşdırılmasına bilavasitə nə təsir etmir?

işdən çıxarılma ehtimalı qarşısında olan işçilərin peşə təhsilinin qabaqcadan təşkil edilməsi

boş iş yerləri haqqında vahid informasiya bazasının yaradılması
işçilərlə işəgötürənlərin arasında sosial-əmək münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi
sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan əhali qrupları üçün yeni iş yerlərinin yaradılması
işsizlik müavinətinin minimum məbləğinin artırılması və onun mərhələlərlə

minimum yaşayış standartlarına çatdırılması

131. Məşğulluq xidməti orqanlarına müraciət edən vətəndaşlara daxil deyil:

iş yerini dəyişmək və yeni işə düzəlmək arzusunda olmayanlar

iş yerlərində ixtisara düşəcəklərinin gözlənilməsi olmaları ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər

bağlıdıqları iş müqaviləsinin müddətinin qurtarması ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər

əsas işdən boş vaxtlarında işləmək arzusunda olmaları ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər

yeni ixtisasa və yaxud ixtisasrtırma kurslarına göndəriş almaq ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər

132. İşsizliyə görə müavinət alanlar:

15 yaşına çatmış, məişət xidmətində məşğul olan və əlavə pul vəsaiti almayan vətəndaşlar

15 yaşına çatmış, məşğulluq xidmətində qeydə alınmış və işsiz statusu olan vətəndaşlar

15 yaşına çatmış, müxtəlif fəaliyyət növü ilə məşğul olan vətəndaşlar

15 yaşına çatmış, hərbi xidmətində qeydə alınmış və orta təhsili olan vətəndaşlar

15 yaşına çatmış, hərbi xidmətində qeydə alınmış və orta təhsili olan vətəndaşlar

133. İş qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə daxil deyil:

əhalinin ümumi sayı

iqtisadi fəal əhalinin payı

bir işçi tərəfindən il ərzində işlənmiş saatların orta miqdarı

əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisaslaşması

işçinin ailə üzvlərinin sayı

134. İşçi qüvvəsinə olan tələbatə təsir edən amillərin sırasına daxil deyil:

işçilər arasında sosial-əmək münasibətlərin inkişafı

işçilərin istehsal etdiyi əmtəə və xidmətlərə olan tələbatın həcmi

əmək haqqının səviyyəsi

istehsal prosesində texniki vasitələrin və işçi qüvvəsinin bir-birini əvəz etmə dərəcəsi

iqtisadi siklin fazası

135. Məşğulluğun səmərəliliyini əks etdirən göstəricilərin sırasına daxil deyil[^]

əmək fəaliyyətində iştirak etmə səviyyəsinə görə əmək ehtiyatlarının bölgüsündəki nisbət

əmək qabiliyyətli əhalinin məşğulluq səviyyəsi

əmək ehtiyatlarının formalaşması

iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə işçilərin bölgüsünün strukturu

peşə-ixtisas əlamətlər üzrə işçilərin bölgüsünün strukturu

136. Əmək bazarında iş qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil:

işəgötürənlərin sayı

əhalinin ümumi sayında iqtisadi fəal əhalinin payı

əhalinin ümumi sayı

bir işçi tərəfindən il ərzində işlənmiş saatların orta miqdarı

əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisası

137. İşçi qüvvəsinə tələb əmək haqqı ilə necə əlaqəlidir?

düz mütənasib şəkildə

əks mütənasib şəkildə

bərabərdir

geridə qalır

üstəliyə

138. Əmək bazarın fəaliyyətində hansı xüsusiyyətlər nəzərə alınır?
işçi qüvvəsinin xarakteri və təkrar istehsalı ilə bağlı xüsusiyyətlər
yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi ilə bağlı xüsusiyyətlər
iş yerlərinə xidmətin təşkili ilə bağlı xüsusiyyətlər
istehsalın ixtisaslaşması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı xüsusiyyətlər
əmək cisminin xarakteri ilə bağlı xüsusiyyətlər
139. Sosial əməkdaşlıq sistemində həll olunan əsas məsələlərinə daxil deyil:
əmək haqqı, mükafat, əlavələr
əmək alətlərinin təkmilləşdirilməsi
iş və istirahət vaxtı
əmək sferasında sosial güzəştlər, zəmanət və kompensasiya
əmək şəraiti və əmək mühafizəsi
140. Vergitutmanın əsas hüquqi prinsiplərinə aid deyil:
bərabər vergi yükü prinsipi
sosial ədalətlik prinsipi
vergilərin qanunla müəyyən edilməsi prinsipi
vergi qanunlarının qeyri-vergi qanunlarından üstün tutulması prinsipi
dövlətin və vergi ödəyicilərinin maraqlarının uyğunluğu prinsipi
141. Fiziki şəxslərdən gəlir vergisinin tutulmasının prinsiplərinə daxil deyil:
vergi məbləğinin vətəndaşların şəxsi gəlirlərinə əsasən hesablanması
verginin vətəndaşların şəxsi gəlirlərindən ödənilməsi
vergi tutulması meyarlarına müntəzəm olaraq yenidən baxılması
müəssisə mənfəətində iştirak etmə
vətəndaşların ayrı-ayrı kateqoriyalarına verilən və mühüm sosial məsələlərin həllinə
yönəldilən məqsədli vergi güzəştlərinin tətbiq olunması
142. Əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsinin əsas aləti kimi nə çıxış edir?
sosial zəmanətlər
kredit
ssuda faizi
mənfəətdə iştirak
gəlir vergisi
143. Azərbaycanda fiziki şəxslərin gəlirlərinə vergiqoymanın hansı şkalası tətbiq olunur?
100 manata qədər, 100-1000 manat, 1000 manatdan yuxarı
200 manata qədər, 200-2000 manat, 2000 manatdan yuxarı
300 manata qədər, 300-3000 manat, 3000 manatdan yuxarı
400 manata qədər, 400-4000 manat, 4000 manatdan yuxarı
500 manata qədər, 500-5000 manat, 5000 manatdan yuxarı
144. Azərbaycanda əmək haqqının neçə faizi Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun hesabına ayrılır?
1%
2%
3%
4%
5%

145. Azərbaycanda müəssisənin Əmək Haqqı Fondunun neçə faizi Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun hesabına ayrılır?

- 20%
- 21%
- 22%**
- 23%
- 24%

146. Azərbaycanda müəssisənin mənfəətindən neçə faiz vergi tutulur?

- 10%
- 20%**
- 30%
- 40%
- 50%

147. Vergiöymənin obyektini kimi çıxış edir:

- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hər hansı fəaliyyət nəticəsində əldə edilən gəlir**
- sosial transfertlər
- təqaüdlər
- birdəfəlik müavinətlər
- ünvanlı sosial yardım

148. Vergiöyməyə cəlb olunan fiziki şəxslərin gəlirlərinə aid deyil:

- əmək haqqı
- mükafat
- intellektual fəaliyyət nəticəsində alınan qonorar
- əmlakın satışından əldə edilən gəlir
- ünvanlı sosial yardım**

149. Azərbaycanda vergilərin neçə növü mövcuddur?

- 2**
- 3
- 4
- 5
- 6

150. Azərbaycanda vergilərin hansı növləri mövcuddur?

- yuxarı və aşağı
- birbaşa və dolay**
- inzibati və iqtisadi
- mütləq və nisbi
- ilkin və ikinci

151. Vergiöyməyə cəlb olunmayan gəlirlərin sırasına daxil deyil:

- pensiya
- aliment
- stipendiya
- ünvanlı sosial yardım
- əmək haqqı**

152. Əhalinin gəlirlərinə vergiqoymanın əsas səbəbləri sırasına daxil deyil:

əhalinin xərclər istiqamətlərinin tənzimlənməsi
dövlət büdcənin gəlir mənbəyi kimi çıxış etməsi
fiskal funksiyanın yerinə yetirilməsi
əhalinin gəlirlərinin səviyyəsinin tənzimlənməsi
əhalinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi

153. Əhalinin gəlirlərinə vergiqoyma sistemində əsas yer hansı gəlir vergisi tutur?
müəssisənin mənfəətindən tutulan vergi

fiziki şəxslərin gəlirlərindən tutulan vergi
sosialyönümlü ödəmələrdən tutulan vergi
əlavə dəyər vergisi
aksizlər və rüsumlar

154. Qanunvericilikdə vergi dövrü kimi nə hesab edilir?

təqvim günü
təqvim ayı
təqvim rübü
təqvim ili
on illik

155. Əsas iş yeri üzrə gəlirlərin sırasına aid deyil:

əmək haqqı
mükafat
işçilərə müəssisənin mənfəətindən ödənilən vəsaitlər
əmək haqqına əlavələr
təqaüd

156. İnsanın inkişaf indeksinin qiyməti neçədir?

0-1 arasında olur
1-2 arasında olur
1-10 arasında olur
1-100 arasında olur
100-1000 arasında olur

157. Ölkədə əhalinin həyat səviyyəsi necə xarakterizə olunur?

cəmiyyət miqyasında əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə

region miqyasında yerli əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
lokal səviyyədə yerli əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
müəssisə daxilində işçilərin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
iş yerində çalışanların əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə

158. Əmək həyatı keyfiyyəti dedikdə nə başa düşülür?

istehlakın strukturu
gəlirlərin artması
əmək fəaliyyəti ilə bağlı işçilərin şəxsi tələbatlarının ödənilmə səviyyəsi
əhalinin təhsil və sağlamlıq səviyyəsi
işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsi

159. Yoxsulluq həddi necə qiymətləndirilir?

yaşayış minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir kimi

əhalinin sərəncamında qalan gəlir kimi

əmək fəaliyyəti nəticəsində ödənilən əmək haqqı kimi

ölkədə minimum əmək haqqının səviyyəsi kimi

əhalinin aztəminatlı ailələrinə verilən ünvanlı sosial yardım kimi

160. Həyat səviyyəsinin göstəricilər sisteminə daxil olmur:

əhalinin adambaşına düşən orta aylıq pul gəlirləri

müəssisədə əmək haqqı fondu

iqtisadiyyata məşğul olanların orta aylıq əmək haqqı

təyin olunmuş pensiyaların orta səviyyəsi

əhalinin yaşayış minimumu

161. Əhalinin həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricilər sistemində nə aparıcı rol oynayır?

milli valyuta məzənnəsi

əsas fondlar

pensiya və sosial transfertlər

ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcmi

dövriyyə kapitalı

162. Yaşayış minimumu əsasında gəlirlərin səviyyəsi üzrə əhalinin təsnifatlaşdırılmasına daxil deyil:

yoxsul ailələr

aztəminatlı ailələr

təmin olunmuş ailələr

varlı ailələr

milyonçu ailələr

163. İstehlak büdcənin neçə növü mövcuddur?

2

3

4

5

6

164. İstehlak büdcə hansı göstəricilərə aiddir?

natura

nisbi

mütənasib

dəyər

artım

165. Minimum istehlak büdcə əhalinin hansı kateqoriyalarını əhatə edir?

gəliri aşağı səviyyədə olan əhali

gəliri orta səviyyədə olan əhali

gəliri yüksək səviyyədə olan əhali

milyonçuları

milyaderləri

166. Elitar istehlak büdcə əhalinin hansı kateqoriyalarını əhatə edir?
gəliri aşağı səviyyədə olan əhali
gəliri orta səviyyədə olan əhali
gəliri yüksək səviyyədə olan əhali
yoxsul əhali
aztəminatlı əhali
167. Yaşayış minimumu nə üçün istifadə olunmur?
əhalinin maddi vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üçün
sosial proqramların işlənməsi üçün
aztəminatlı ailələrin müəyyənləşdirilməsi üçün
əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün
aztəminatlı ailələrə ünvanlı sosial yardım göstərilməsi üçün
168. İstehlak səbətinin müəyyən olunmasında nəzərə alınan bioloji amil nəyi əks etdirir?
insanların fizioloji ehtiyaclarını
işçilərin sosial ehtiyaclarını
insanların elmə ehtiyaclarını
insanların texniki ehtiyaclarını
işçilərin əmək şəraitinə ehtiyaclarını
169. Həyat səviyyəsini formalaşdıran amillərin sırasına daxil deyil:
əhalinin gəlirinin səviyyəsi
əhalinin istehlakının həcmi və quruluşu
əhalinin mənzillə təmin olunması
əhalinin ailə vəziyyəti
əhaliyə göstərilən səhiyyənin, təhsilin və mədəni-maişət xidmətlərin səviyyəsi
170. Həyat səviyyəsini şərtləndirən amillər sırasına daxil deyil:
əmək şəraiti
iş vaxtının ümumi uzunluğu
əmək haqqı
sosial təminatlı ödəmələr
iş yerində təchizat
171. İstehlakın neçə səviyyəsi mövcuddur?
iki
üç
dörd
beş
altı
172. İstehlakın hansı səviyyələri mövcuddur?
fərdi, kollektiv və ictimai
fərdi, ailəvi və milli
kollektiv, milli və beynəlxalq
şəxsi, ictimai və dövlət
şəxsi, qrup və kollektiv

173. Yoxsulluğun hədləri:

yuxarı və aşağı
mütləq və nisbi
yüksək və orta
ilkin və sonuncu
növbəti və daimi

174. İstehlak səbəti neçə hissədən ibarətdir?

2
3
4
5
6

175. İnsanın inkişaf indeksi neçə göstəricinin birləşməsinə əks etdirir?

2
3
4
5
6

176. İstehlak qiymətlərin indeksi nəyi əks etdirir?

istehsalın strukturunda olan dəyişiklikləri
ailədə himayəlik yükü
istehlak strukturunda fərqləri
müəyyən dövrlərdə istehlak mal və xidmətlər üzrə qiymətlərin dəyişilməsi
milli valyutanın məzənnəsini

177. Yoxsulluq səviyyəsinin yüksək olması nəyə səbəb olur?

əhalinin zəruri istehlak məhsulları və xidmət növlərindən istifadə etməsini məhdudlaşdırır

əhalinin xaricə axınına əngəl yaradır
ölkənin dövlət büdcəsinin gəlir hissəsini artırır
ölkədə sosial gərginliyi azaldır
ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına təkan verir

178. Yaşayış minimumu əsasında hansı sosial-iqtisadi göstəricilər müəyyən olunur?

məşğulluq və işsizlik səviyyələri
əhalinin iqtisadi fəallıq səviyyəsi
ailədə himayəçilik yükü
işçilərin ixtisas səviyyəsi
əmək haqqının və sosial transfertlərin minimum səviyyələri

179. Əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə daxil deyil:

insanların həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
əhalinin sağlamlığın mühafizəsi
ailənin, qadınların, uşaqların və gənclərin sosial təminatın genişləndirilməsi
sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
iş yerində xidmətin təşkili

180. Sosial xidmətin əsas formalarına aid deyil:
evdə sosial xidmət
stasionar sosial xidmət
fərdi qaydada peşəkar sosial xidmət
sosial-məsləhət yardımı
sosial risklərin ödənilməsi
181. Əhalinin sosial müdafiəsinin üç əsas funksiyası mövcuddur:
kompensasiya, müdafiə, sabitləşmə funksiyaları
idarəetmə, motivləşdirmə, rəqabətqabiliyyət funksiyaları
adaptasiya, indeksasiya, kompensasiya funksiyaları
motivləşdirmə, təşkilati, qiymətləndirici funksiyaları
müdafiə, fəallaşdırma, təşkilati funksiyaları
182. Əhalinin sosial müdafiəsi sisteminin əsas üsurlərinə daxil deyil:
sosial sığorta
gəlirlərə vergi qoyma
sosial təminat
sosial yardım
xeyriyyəçilik
183. Əhalinin sosial müdafiəsi sisteminin strukturuna aid edilir:
sosial müdafiənin subyektləri
sosial müdafiənin obyektləri
sosial müdafiənin konyukturası
sosial müdafiənin prinsipləri
sosial müdafiənin növləri
184. Sosial müdafiənin subyektlərinə aid deyil:
dövlət
işçi
işəgötürənlər
əlillər
sığorta şirkətlər
185. Sosial müdafiənin obyektləri:
dövlət, işəgötürən, xeyriyyəçi, ictimai təşkilatlar
işçilər, sığorta şirkətlər, qeyri-büdcə təşkilatlar
xeyriyyə fondları, işəgötürənlər, ictimai təşkilatlar, sığorta şirkətlər
muzdlu işçilər, sərbəst məşğul olanlar, mülkiyyətçilər
muzdlu işçilər, pensiyaçılar, əlillər, aztəminatlı ailələr, işsizlər
186. Sosial müdafiənin prinsiplərinə aid deyil:
qənaəetçilik
ümumilik və məcburilik
həmrəylik
sosial əməkdaşlıq
sosial ədalətlik
187. Sosial zamanətlər sisteminə daxil deyil:
təminatlı pulsuz tibbi xidmət
mükafat

təminatlı pulsuz təhsil
minimum əmək haqqı
uşağın anadan olması ilə bağlı müavinət

188. Sosial güzəştlər nəyə aid edilir?

əmək haqqı sistemində
əməyin təşkili sistemində
sosial zamanətlər sistemində
sosial risklərə
sosial əməkdaşlıq sistemində

189. Sosial risklərin növlərinə aid deyil:

xəstəlik
qocalıq
məşğulluq
işsizlik
bədbəxt hadisə

190. Sosial siyasətin səviyyələrinə aid deyil:

dövlətin sosial siyasəti
regionun sosial siyasəti
müəssisənin sosial strategiyası
ailənin sosial strategiyası
dövlətlərarası sosial siyasət

191. Dövlət siyasətinin hansı növü daha geniş və əhatəlidir?

gəlirlər siyasəti
sosial təminat
sosial proqramların maliyyələşdirilməsi
ünvanlı sosial yardım
dövlət sosial siyasəti

192. Sosial xidmət sistemi nəyi əhatə edir?

əlillərə sosial-maişət köməyin göstərilməsi
pensiyaların ödənilməsi
işsizlik üzrə müavinətlərin ödənilməsi
məcburi sığortanı
ünvanlı sosial yardımı

193. Sosial təminat sistemində nə daxildir?

büdcə sahəsində məşğul olanların əmək haqqı
pensiylar
işsizlərin yenidən təlimi
gəlirlərə vergiqoyma
məşğulluğun təmin olunması

194. Sosial təminat sistemi hansı funksiyanı yerinə yetirir?

tənzimlənmə
idarəetmə
sosial

motivləşdirmə
integrativ

195. Sosial müdafiənin əsas prinsipi:

könüllük
çeviklik
paralellik
ünvanlıq
məcburilik

196. Bunlardan hansı sosial zamanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?

elmlilik
komplekslilik
varislik
səmərəlilik
hec biri

197. Gəlirlərin ədalətli bölgü nəzəriyyələrinə aid deyil:

bazar
utilitar
roulsion
eqalitar
səmərəli

198. Real əmək haqqı indeksi necə ifadə olunur:

Nominal əmək haqqı indeksinin əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinə nisbəti kimi
Əmək haqqı fondunun işçilərin sayına nisbəti kimi
Nominal əmək haqqı indeksi ilə məhsulun qiyməti indeksinin cəmi kimi
Məhsul həcmi indeksinin işçilərin sayına nisbəti kimi
Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinin nominal əmək haqqı indeksi ilə hasili kimi

199. Birinci dərəcəli fəhlənin tarifi maaşı hansı səviyyədə müəyyən edilir:

minimum istehlak səbəti
yoxsulluq həddi
minimum əmək haqqı
orta aylıq əmək haqqı
yaşayış minimumu

200. «Həyat səviyyəsi» anlayışının mahiyyəti:

əhalinin məcmu gəlirləri və xərcləri
insanın yaşayışı üçün zəruri olan maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunmasıdır
adambaşına düşən ümumi daxili məhsuldur
insanların əmək prosesində, məişətdə, ailədə və ictimai-siyasi həyatda fəaliyyətlərinin məcmusudur
gəlirlərin və iqtisadi artımın yüksəldilməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətin nəticəsidir

201. Milli gəlirin ilkin bölgüsündə işçilərin aldığı pay hansıdır:

divident
renta
faiz
mənfəət
əmək haqqı

202. Minimum istehlak büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanununu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

1990-cı il

1992-ci il

1995-ci il

1998-ci il

2000-ci il

203. Dünya təcrübəsində yoxsulluq haddinin müəyyən edilmiş metodları:

mütləq və nisbi yoxsulluq həddi

real və nominal yoxsulluq həddi

pozitiv və neqativ yoxsulluq həddi

minimum və maksimum yoxsulluq həddi

funksional və nominal yoxsulluq həddi

204. Sosial müavinətlər nə məqsədlə verilir?

yoxsulluğun aradan qaldırılması məqsədlə

əhalinin bir qrup sosial təbəqəsinin minimum yaşayış səviyyəsinin təmin edilməsi məqsədlə

həyat səviyyəsini yüksəltmək məqsədlə

inflasiya şəraitində əhalinin sosial müdafiəsi məqsədlə

aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə

205. Əməyin maddi stimullarına aiddir:

sosial

yaradıcı

sosial-psixoloji

pul və qeyri-pul

mənəvi

206. Əmək haqqının təşkili ünsürlərinə aiddir:

əməyin normalaşdırılması

əməyin stimullaşdırılması

əmək haqqının forma və sistemləri

əməyin təşkili

tarif sistemi

207. Azərbaycan Respublikasında sığorta-pensiya sisteminin inkişafına dair Dövlət Proqramı necənci illəri əhatə edir?

2009-2015-ci illər

2010-2013-cü illər

2008-2015-ci illər

20012-2015-ci illər

2009-2012-ci illər

208. Yoxsulluğun azaldılması və Davamlı İnkişaf Proqramı neçənci illəri əhatə edir?

2005-2006-cı illəri

2005-2007-ci illəri

2005-2008-ci illəri

2008-2010-cu illəri

2009-2012-ci illər

209. Mövcud istehlak standartları səviyyəsində yaşamağa imkan verməyən gəlirlərə malik insanlar yoxsulluğun hansı formasına aid edilir:

dövrü

nisbi

daimi

tsiklik

mütləq

210. İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil:

təhsilin səviyyəsi

orta ömür uzunluğu

heç biri

adambaşına düşən ÜMM

orta aylıq əmək haqqı

211. «İnsan inkişafı indeksi» neçənci ildən tətbiq edilir?

1985-ci il

1988-ci il

1990-ci il

1998-ci il

2000-ci il

212. «Marcinal insan» sözünü ilk dəfə olaraq kimi işlətmişdir?

K.Marks

A.Maslou

R.Park

J.Keynis

E.Meyo

213. Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aid deyil:

Minimum sosial standartlarının müəyyən olunmasında sosial normativlərin və normaların nəzərə alınmasına xüsusi diqqət yetirilməsi

Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi

Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasında qiymət amilinin nəzərə alınması

İnflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər

Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi

214. Yoxsulluğun azaldılması ilə əlaqədar həyata keçirilən Dövlət Proqramı necə adlanır:

Azərbaycan Respublikasının regionlarında yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı

Yoxsulluğun azaldılmasında neft gəlirlərindən səmərəli istifadə üzrə Dövlət Proqramı

Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı

Belə Proqram yoxdur

Yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı

215. Gəlirlərin indeksləşdirilməsi nəyi əks etdirir:

yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi

vergi dərəcələrinin əhali gəlirləri ilə uzlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi

müəssisənin mənfəətindən tutulmaların azaldılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi

əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi

dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi

216. «Həyat tərzi» anlayışı nəyi xarakterizə edir?

insanın yaşayışı üçün zəruri olan maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunmasını

insanın inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi ilə

insanların əmək prosesində, məişətdə, ailədə və ictimai-siyasi həyatda fəaliyyətləri ilə

gəlirlərin və iqtisadi artımın yüksəlməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətin nəticəsi ilə əhalinin məcmu gəlirləri və xərcləri ilə

217. Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?

müəyyən konkret əhali qrupunun sosial proqramlarına yönümlülük

Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi

sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi

mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.

Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi

218.. Bunlardan hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması əsas prinsipi deyil?

Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi

Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi

hec biri

mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.

dövlətin məşğulluq siyasəti

219. İqtisadiyyatın səmərəliliyi əhalinin həyat səviyyəsinə necə təsir edir?

təsir etmir

qismən təsir edir

ciddi təsir edir

yalnız dövlət büdcəsindən maliyəşənlərə təsir edir

yalnız sosial müavinət alanlara təsir edir

220. Bazar münasibətləri şəraitində ev təsərrüfatlarının tədqiq olunmasında hansı məsələlərə xüsusi diqqət yetirilir?

ailə münasibələrinə

sosial və ictimai məsələlərə

ev təsərrüfatlarının gəlirlərinə

iqtisadi və davranış məsələlərinə

istehsalın təşkilinə

221. Bunlardan hansı ev təsərrüfatları ola bilər?

yalnız bir və bir neçə ailə

yalnız yaxın qohumlar

yalnız uzaq qohumları, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər
bir və bir neçə ailə, yaxın və uzaq qohumlar, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər,
tənha şəxslər
yalnız bir və bir neçə ailə, yaxın qohumlar

222. İşəməzd əmək haqqı sisteminə aid deyildir:
müstəqim
stimullaşdırıcı
qeyri-müstəqim
mütərəqqi
mükafatlı

223. Əmək haqqının əsas formaları hansılardır:
vaxtamuzd və işəməzd
kollektiv və birgə
mütərəqqi və mükafatlı
günlük və aylıq
müstəqim və qeyri-müstəqim

224. Birinci dərəcəli fəhlənin tarif maaşı hansı səviyyədə müəyyən edilir:
minimum istehlak səbəti
yoxsulluq həddi
minimum əmək haqqı
orta aylıq əmək haqqı
yaşayış minimum

225. 2013-cü ildə Azərbaycana adambaşına düşən ÜDM-in həcmnin nə qədər olması proqnozlaşdırılır?
11 000 ABŞ dollarına yaxın
15 000 ABŞ dollarına yaxın
14 000 ABŞ dollarına yaxın
12 000 ABŞ dollarına yaxın
13 000 ABŞ dollarına yaxın

226. Əmək haqqı nədir?
iş qüvvəsinin qiymətidir
əməyin səmərəliliyinin nətiyəsidir
məhsulun qiymətidir
iş vaxtının dəyəridir
dəyərin pulla ifadəsidir

227. Həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarını neçə yerə bölmək olar?
2
3
4
5
6

228. Bunlardan hansı həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarına aiddir?

təkrar istehsal

ictimai istehsal

şəxsi istehsal

maddi nemətlərin bölüşdürülməsi

gəlirlərin təkrar bölgüsü

229. Tarif sisteminin əsas ünsürləri:

tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması

tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili

tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası

tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları

əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli

230. Briqadalar üçün plan-uçot vahidi necə adlanır?

briqada komplekt

normalaşdırılmış tapşırıq

vahid naryad

briqada tabeli

briqadanın pasportu

231. Briqadalarda ümumi qazançı və mükafatların bölüşdürülməsində istifadə edilən əmsallar neçə adlanır? əməyin keyfiyyəti əmsalı

əməyin gərginlik əmsalı

əməkdə iştirak əmsalı

əməkdə pay əmsalı

əməyin səmərəliliyə əmsalı

232. Əhəlinin əmək gəlirləri əsasən hardan əldə olunur?

ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsuldan

müavinətlər və sosial ödəmələrdən

məşğulluqdan

fərdi sahibkarlıq fəaliyyətindən

ticarətdən

233. Aşağıdakılardan hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanmır?

ümumilikdə bütün əhali üzrə

şəhər və kənd əhalisi üzrə

ayrı-ayrı sosial qruplar üzrə

desil (kvintl) qrupları üzrə

hamısı üzrə hesablanır

234. Həyat səviyyəsinin tədqiqi baxımından bütün ev təsərrüfatları şərti olaraq necə əsas qrupa ayırmaq olar?

2

3

4

5

6

235. Mükafatlandırma sisteminin əsas ünsürləri:
mükafatın göstərijiləri, mükafatların şərtləri və ölçüsü
mükafatın ölçüsü və mükafatlandırılan işçilərin dairəsi
mükafatlandırma mənbələri və dövrü mükafatlandırma
işçilərin mükafatlandırma dairəsi və dövrü mükafatlandırma
mükafatlandırmanın göstəriciləri və şərtləri, mükafatın ölçüsü, mükafatlandırılan işçilərin dairəsi, dövrü mükafatlandırmanın mənbələri
236. Ev təsərrüfatlarında pul gəlirlərinin səviyyəsi nə ilə müəyyən edilir?
ailələrin müəyyən dövr ərzində dövlətdən aldığı vəsaitlərlə
müəyyən dövr ərzində ev təsərrüfatlarının üzvlərini aldıkları əmək haqqı və sosial müavinətlərlə
müəyyən dövr ərzində ev təsərrüfatlarının hər 100 nəfərinə düşən pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə
müəyyən dövr ərzində ev təsərrüfatlarının hər 10 nəfərinə düşən pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə
ev təsərrüfatlarında istehsal olunan məhsulun həcmi ilə
237. Loqarifmik bölgü funksiyasından nə zaman istifadə edilir?
ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun həcmi və nüəyyən olunmasında
ev təsərrüfatlarının müəyinsinə əsaslanan təhlilin aparılmasında
ev təsərrüfatlarının sayının müəyyənədirilməsində
ev təsərrüfatlarında məşğulluğun öyrənməsində
ev təsərrüfatlarına yardımın edilməsi üçün
238. Bunlardan hansı ev təsərrüfatında yaranan gəlirdir?
əmək haqqı və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr, ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsuldan əldə olunan gəlir
müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr, əmək haqqı
dividentlər və əmanətdən faizlər, ev təsərrüfatlarında göstərilən xidmətlərdən əldə olunan gəlir
ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsul və xidmətlərin hesabına əldə olunan gəlir
hamısı
239. Bunlardan hansı ev təsərrüfatından kənarda yaranan gəlirdir: əmək haqqı; sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr; dividentlər və əmanətdən faizlər?
əmək haqqı
sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr
dividentlər və əmanətdən faizlər
hec biri
hamısı
240. Bunlardan hansı ev təsərrüfatında yaranan gəlirdir: əmək haqqı və pensiya; müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr; dividentlər və əmanətdən faizlər?
əmək haqqı və pensiya
müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr
dividentlər və əmanətdən faizlər
hec biri
hamısı

241. Əmək haqqının təşkili ünsürləri:

əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi

əmək haqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi

mükafatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi

əməyin motivləşdirilməsi, əməyin normalaşdırılması, əmək haqqı fondu

əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili

242. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasına aiddir?

qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları

fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması

məişət texnikasının, mebelin təmiri və əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi

ailə ticarəti

ictimai istehsalın təşkili

243. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının şəxsi istehsal funksiyasına aid deyil?

şəxsi həyatı təsərrüfatının aparılması, yəni ev təsərrüfatında və ondan kənarda istehlak

məqsədilə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi

fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması,

məişət texnikasının, mebelin təmiri

əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi

qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları

fərdi ailə ticarəti

244. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasına aiddir?

şəxsi həyatı təsərrüfatının aparılması, yəni ev təsərrüfatında və ondan kənarda istehlak

məqsədilə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi

fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti, ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması,

məişət texnikasının, mebelin təmiri

əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi

fərdi ailə ticarəti

ailə icarəsi, yəni ailəyə məxsus olan şəxsi mülkiyyətin, əmlakın icarəyə verilməsi

245. Ev təsərrüfatlarında orta hesabla adambaşına düşən gəlirlərin həcmi ilk növbədə nədən asılıdır?

Büdcə gəlirərindən, ölkədəki orta əmək haqqının səviyyəsindən

Gəlirlərin ümumi səviyyəsindən, əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən və yaxud himayəlik yükündən

Ailədə işləyənlərin sayından, onların aldıqları əmək haqqından

Ailədə əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən

Ailə üzvlərinin sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlərdən

246. Əhalinin hər nəfərinə düşən real gəlirlər necə hesablanır?

ölkənin real gəlir fondunun əhalinin sayına nisbəti

ÜDM-un işləyənlərin sayına nisbəti

milli gəlirin sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti

əmək haqqı fondunun işləyənlərin sayına nisbəti

milli gəlirin əhalinin ümumi sayına nisbəti

247. Ölkəmizdə əhalinin aztəminatlı hissəsinin yaşayış səviyyəsini yüksəltmək üçün 2004-cü ildə gəlir vergisi ilə bağlı hansı tədbir həyata keçirilmişdir:

Aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləği 150000 AZM-ə qaldırıldı, vergitutma şkalasının sayı 3-ə endirildi və yalnız 2 vergi dərəcəsi (14 və 35%) saxlanıldı.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankı və onun qurumları bütün vergilərdən azad edildi.

Büdcə təşkilatları və yerli özünüidarəetmə orqanları gəlir vergisini ödəməkdən azad edildi.

Milli və ya xarici valyutanın, həmçinin qiymətli kağızların xaricə aparılması və ya xaricdən gətirilməsi gəlir vergisindən azad edildi.

Gəlir vergisinin dərəcəsi kənd təsərrüfatı subyektlərində 12%-ə endirildi.

248. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələlərə daxil deyil?

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması;

ailənin onlara ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsirinə uyğunlaşması

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

249. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik və sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələlərə daxil deyil?

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi

ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi

ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması, cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri

altında onların dəyişilməsi

250. Müstəqim işəməz əmək haqqı sisteminin tətbiqində ən başlıca sərf:

səmərəli əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası

iş yerlərinin səmərəli təşkili

normaların elmi əsaslar üzrə müəyyən edilməsi və işlərin düzgün təsnifatı

əməyin təşkili səviyyəsi

əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinin nəzərə alınması

251. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik bağlı məsələlərə daxil deyil?

ailədə bir uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi

ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi

ailədə iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

252. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının funksional-iqtisadi aspektli ilə bağlı məsələlərə daxildir?

ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili; onlara ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi

253. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələlərə daxildir?

ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi

ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

254. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələlərə daxildir?

ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi

ailədaxili iqtisadi münasibətlərin cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri altında dəyişilməsi

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

ailələrə ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərə uyğunlaşması

255. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik aspekti ilə bağlı məsələlərə daxildir?

ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması

ailələrə bazar iqtisadiyyatı amilin təsirinin gücləndirilməsi

ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

256. Nəzəri cəhətdən ev təsərrüfatının üzvləri bir-biri ilə hansı əlaqələrə malikdirlər?

iqtisadi əlaqələrə

qohumluq əlaqələrinə

sosial əlaqələrə

şəxsi əlaqələrə

hec bir əlaqəyə malik deyillər

257. Ev təsərrüfatına hansı qrup insanlar daxildir?

müştərək müəssisə quran insanlar

qohumluq münasibəti olan, öz əmlaklarını birləşdirərək istəsə və ya fermer təsərrüfatı yaradan insanlar

birgə yaşayan, müxtəlif mənbələrdən əldə olunan gəlirlərlərdən birlikdə istifadə edən insanlar

kollektiv təsərrüfatlarda çalışanlar

birgə yaşayan, öz gəlirlərini və əmlaklarını bütövlükdə və ya hissə-hissə birləşdirən, müxtəlif mal və xidmətləri müştərək istehlak edən insanlar

258. Bunlardan hansını ev təsərrüfatı anlayışına daxil etmək olmaz: bütün istehlakçıları, maddəli işçiləri, xırda və iri kapital sahiblərini; torpağı, istehsal vasitələrini; ictimai istehsalda məşğul olan və məşğul olmayan şəxsləri?

bütün istehlakçıları, maddəli işçiləri, xırda və iri kapital sahiblərini

torpağı, istehsal vasitələrini,

ictimai istehsalda məşğul olan və məşğul olmayan şəxsləri

hamısını etmək olar

hec birini etmək olmaz

259. Ev təsərrüfatı natural və əmtəə xarakterli əmək, istehsal və iqtisadi fəaliyyətin hansı əhatə edir?

- natural xarakterli əmək fəaliyyətini
- istehsal fəaliyyətini
- iqtisadi fəaliyyətin bütün növlərini**
- əmtəə xarakterli əmək fəaliyyətini
- heç birini

260. Ümumi büdcəsi olan və birlikdə yaşayan bir və ya bir neçə fərdin məşğuliyyət növlərinin, əmlakın, əldə etdikləri və malik olduqları maddi və mənəvi nemətlərin məcmusu dedikdə nə başa düşülür?

- əmək qabiliyyətli insanlar
- ev təsərrüfatı**
- briqadalar
- kollektiv təsərrüfatlar
- fermer təsərrüfatları

261. Qısamüddətli proqnozlaşdırma necə ili əhatə edir?

- 3-4 il
- 5-6 il
- 5-7 il**
- 7-9 il
- 6-8 il

262. Aşağıdakılardan hansı fiskal siyasətə daxil deyil:

- büdcə siyasəti
- pul-kredit siyasəti
- vergi siyasəti
- heç biri
- sosial siyasət**

263. Ümumi halda proqnoz hesablamalar əsasən neçə mərhələdə aparılır?

- 3 mərhələdə**
- 5 mərhələdə
- 2 mərhələdə
- 6 mərhələdə
- 4 mərhələdə

264. Gəlirlər və xərclər ayrı-ayrılıqda nədə əks olunur?

- büdcədə
- illik statistik hesabatlarda
- müəssisənin təsərrüfat planında
- əhalinin gəlirlər və xərclər balansında**
- sosial-iqtisadi proqramlarda

265. Əhalinin gəlirləri və xərcləri balansı tərtib edilərkən, əhalinin pul vəsaitlərinin bir hissəsinin hansı sahələrə ayrılması nəzərə alınmalıdır?

- istehlak mallarına, təhsilə və istirahətə cəkdüyü xərclər
- mənzil-tikinti problemlərinin həllinə, sosial sığortaya, vergi və s. kimi ödəmələr**
- kommunal və səhiyyə xərcləri
- sosial sığortaya və tikintiyə ayırmalar
- istehlak malları, səhiyyə və təhsil xərcləri

266. Pul gəlirləri və xərcləri balansı nəyi xarakterizə edir?

Əhalinin alıcılıq qabiliyyətini, əmək haqqı istehlak qiymətləri arasındakı nisbəti

Əhalinin pul gəlirlərini və xərclərini

Əhali, dövlət və özəl müəssisələr, ticarət və xidmət sahələri arasındakı pul dövriyyəsini

Adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsini

Real əmək haqqını və istehlak qiymətləri indeksini

267. Gəlirlər və xərclər balansından əhalinin hansı hissəsinin alıcılıq qabiliyyətinin müəyyən olunmasında əsas hesabat aləti kimi istifadə edilir?

əhalinin bütün qruplarının

iqtisadi fəal əhalinin

dövlət müəssisələrində çalışanların

işsizlərin

əmək haqqı alanların

268. Əhalinin pul gəlirləri və xərcləri üzrə balansı bu zaman mühüm rol oynayır

illik inflyasiyanın əhalinin alıcılıq qabiliyyətinə təsirinin öyrənilməsində

gəlir vergisini həcmi proqnozlaşdırılmasında

əhalinin real gəlirlərinin artım tempini və pul dövriyyəsinin dayanıqlığının təyin edilməsində

işsizlərə ayrılan müavinətlərin həcmi proqnozlaşdırılmasında

orta əmək haqqının müəyyən olunmasında

269. Əhalinin hər nəfərinə düşən real gəlirlər necə hesablanır?

ölkənin real gəlir fondunun əhalinin sayına nisbəti

ÜDM-un işləyənlərin sayına nisbəti

milli gəlirin sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti

əmək haqqı fondunun işləyənlərin sayına nisbəti

milli gəlirin əhalinin ümumi sayına nisbəti

270. Əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansın gəlir hissəsində nələr əks olunur?

Əhalinin aylıq əmək haqqı qeyd olunur

Əhalinin dövlətdən və ictimai təşkilatlardan daxil olan gəlirləri qeyd olunur

Əhalinin müəssisə və idarələrdən daxil olan gəlirlər qeyd olunur

əhalinin bütün təbəqələri üzrə mövcud olan hər növ gəlirləri göstərilir

iqtisadi fəal əhalinin hər növ gəlirləri göstərilir

271. Əhali (ailələr) arasında gəlirlərin faktiki bölgüsünün onun bərabər bölgüsündən nə dərəcədə fərqləndiyini göstərən əyri hansıdır?

Lorens əyrisi

Fillips əyrisi

Laffer əyrisi

Torinqvistik əyrisi

tələb əyrisi

272. Əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasının funksiyalarına aid deyil:

iqtisadi

sosial

sosial-psixoloji

heç biri

tənzimləmə

273. Yaşayış sahəsinin alınmasına sərf olunan xərclər əhalinin pul xərclərinin orta hesabla necə faizini təşkil edir?

- 1,5 %
- 0,5 %
- 0,7 %**
- 2 %
- 1,8 %

274. Əhalinin gəlirlər və xərclər balansının gəlir və xərclər hissəsinin ayrı-ayrı ünsürləri bir-biri ilə necə ələqələndirilir?

- balanslar vaistəsilə
- tənlilər sistemi vasitəsilə**
- gəlir və xərclər sistemi vasitəsilə
- istehlak qiymətlərini hesablanması vaistəsilə
- infilyasiyanın müəyyən edilməsi vaistəsilə

275. Gəlirlərin bölgüsünün bazar prinsipinə görə:
gəlirlərin bölgüsündə bərabərsizlik yoxdur
həddindən artıq bərabərsizlik mövcud olur
nisbi bərabərsizlik mövcuddur
mütləq bərabərsizlik mövcuddur
qismən bərabərsizlik mövcuddur

276. Sosial partnyorluq nədir:

- əmək bazarında işçi qüvvəsi ilə işverənlərin maraqlarını əks etdirir**
- müəssisə rəhbərliyinin mənafeyini xarakterizə edir.
- iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur.
- sosial müdafiənin gücləndirilməsi deməkdir.
- əmək kollektivlərində adaptasiyanın səviyyəsini göstərir.

277. Funksional tənlilər nəçə cür ola bilər?

- 1 cür
- 2 cür**
- 3 cür
- 4 cür
- 5 cür

278. Hesablama göstəricilərinin birbaşa özü ilə bağlı olan tənlilər hansı tənlilə hesab olunur?

- Balans tənlisi
- Riyazi tənlilə
- Funksional tənlilə**
- Optimal tənlilə
- Hec biri

279. Ümumi daxili məhsulun həcmi ilə real gəlirlər arasında əlaqə hansı formadadır?

- şaquli
- üfüqi
- birbaşa**
- dolayı
- hec bir əlaqə yoxdur

280. Bunlardan hansı əhali gəlirinin istifadəsi strukturuna aiddir: istehlak xərcləri; vergilər və rüsumlar; yığımlar?

- istehlak xərcləri
- vergilər və rüsumlar
- yığımlar
- hamısı**
- hec biri

281. Bunlardan hansı istehlak xərclərinə aid deyil: qidalanma; alkoqol içkilər və tütün məmulatları; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər ?

- qidalanma;
- alkoqol içkilər və tütün məmulatları
- xidmətlər
- qeyri-ərzaq məhsulları;
- hamısı istehlak xərcləri hesab olunur**

282. Yoxsulluq səviyyəsinin artım indikatoru kimi nə çıxış edir?

- əhalinin orta aylıq əmək haqqı
- sosial müavinət alanların sayı
- əhalinin xərclər strukturunda qida məhsullarının payı**
- əhalinin istirahət xərcləri
- minimum əmək haqqını səviyyəsi

283. Hansı ailələr yoxsul hesab olunurlar?

- xərclərinin 50%-dən artığı qida məhsullarının payına düşən ailələr
- xərclərinin $\frac{1}{3}$ hissəsi qida məhsullarına payına düşən ailələr**
- ölkə üzrə orta ilik gəlirdən aşağı gəliri olan ailələr
- xərclərinin 10%-ə qədərini qeyri-ərzaq məhsullarına ayıran ailələr
- ailə başcısı minimum əmək haqqını səviyyəsində əmək haqqı alan ailələr

284. Enqel qanunu nəyi müəyyənləşdirir?

- əhali gəlirləri və xərclərinin dinamikasını
- adambaşına düşən ÜDM-in həcmi
- əhali icərisində yoxsul və həddindən artıq yoxsul yaşayan ailələrin cəkisini**
- müəyyənləşdirən qanunauyğunluğu**
- real əmək haqqının hesablanması
- gəlirlərlə həyat səviyyəsi arasında əlaqəni

285. Ümumi daxili məhsulun həcmi ilə real gəlirlər arasında əlaqə aşağıdakılardan hansını müəyyənləşdirir?

- əhalinin pul gəlirlərinin və xərclərinin, eləcə də istehlak səbətinin həcmi
- müəyyənləşdirir
- orta aylıq əmək haqqının həcmi və vergi ödəmələrini müəyyənləşdirir
- minimum əmək haqqını və adambaşına düşən ümumi daxili məhsulun həcmi
- müəyyənləşdirir
- istehlakın maddi-natural tərkibini təyin edir, əhalinin pul gəlirlərinin və xərclərinin**
- istiqamətlərinin müəyyənləşdirir**
- əhalinin həyat səviyyəsini müəyyənləşdirir

286. Yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin xüsusi cəkisi hansı göstərici əsasında müəyyən olunur?

- orta aylıq əmək haqqı göstərici əsasında
- işsizlərə verilən orta aylıq müavinətlər əsasında
- birdəfəlik sosial ödəmələr əsasında
- yaşayış minimumu göstərici əsasında**
- minimum əmək haqqı əsasında

287. Bu göstəricilərdən hansı differensiasiya prosesi ilə bağlı proqnoz hesablamalarda ən geniş istifadə olunur?

- fond və Cini əmsalları**
- tarif əmsalları və tarif dərəcələri
- real əmək haqqı indeksi
- nominal əmək haqqı indeksi
- minimum əmək haqqı

288. Sərəncamda qalan gəlir hansı gəlirlərdir?

- ayrı-ayrı şəxslərin və ya sosial qrupların müəyyən dövr ərzində əldə etdiyi pul gəlirləridir
- əhalinin şəxsi istehlakına və şəxsi yığımına sərf olunan gəlirlərdir**
- nominal gəlirlər hesabına əldə edilə biləcək maddi nemətlərin və xidmətlərin miqdarıdır
- əhalinin əldə etdiyi pul və natural vasitələrin cəmidir
- əmək haqqı, məvajib və muzzla işləyənlərin digər gəlirləridir

289. Funksional tənliklər nəyi müəyyən edir?

- xərclərin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinə bərabərliyini
- bir dəyişənin digər dəyişənlərdən funksional asılılığını**
- əhalinin gəlirlər və xərclər balansının dövrü dəyişməsinə
- xərclərin və gəlirlərin artım tempininin funksional əlaqəsini
- xərclərin və gəlirlərin hesablanması metodikasını

290. Balans tənliklərinə əsasən əhalinin bütün xərclərinin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə asılılığı necədir?

- xərclər çoxdur
- gəlirlər çoxdur
- gəlirin artım tempi xərclərin artım tempini qabaqlayır
- xərclərin artım tempi gəlirlərin artım tempini qabaqlayır
- gəlirlər və xərclər bərabərdir**

291. Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil deyil:

- təhsilə ayrılan vəsaitlər və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər; nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi; vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi
- heç biri daxil deyil
- təhsilə ayrılan vəsaitlər və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
- vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- hamısı daxildir**

292. Əhalinin real gəlirlərinin tərkibinə daxildir:

- mənfəət və əmək haqqı fondu
- müəssisənin xalis gəliri və sosial ödəmələr
- ictimai istehlak və fərdi istehlak fondları**
- sosial müdafiə və fərdi istehlak fondları

əmək haqqı fondu və milli gəlir

293. Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil deyil:
əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi; mənzil və kommunal xidmətlərinin
ödənilməsi; məişət xidmətinin ödənilməsi; istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;
əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi

hamısı daxildir

məişət xidmətinin ödənilməsi; təhsilə və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
mənzil və kommunal xidmətlərinin ödənilməsi
istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;

294. Gəlirlərin cəmləşməsi (Cini) əmsalı nəyi ifadə edir:

Gəlirlərin ölkə (region) əhalisi arasında bölgüsündəki bərabərsizliyin dərəcəsini

Ölkədə (regionda) müəssisələrin gəlirlərinin diferensiallaşma dərəcəsini

Ölkədə (regionda) əhalinin bank əmanətlərinin artma dərəcəsini

belə anlayış yoxdur

Gəlirlərin bölgüsündə bərabərliyi ifadə edir.

295. Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxil deyil:
əmək üzrə gəlirlər, mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə
olunan gəlir, sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar

əmək üzrə gəlirlər

mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər

sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir

sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar

hamısı daxildir

296. Proqnoz hesablamalarda istifadə olunan alətlərin əsasını nələr təşkil edir?

istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, əmək haqqının səviyyəsi

əhalinin pul gəlirləri, xərclər və yığımlarının balansı

məşğul əhalinin sayı, orta aylıq əmək haqqı, əhalinin pul gəlirləri,

adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi

istehlak dinamikası, qiymətlərin səviyyəsi, xərclər balansı

297. Gələcək dövr üçün real əmək haqqının səviyyəsində nəzərdə tutulmuş dəyişikliklərin
aparılmasının büdcənin gəlirlər hissəsi ilə əlaqələndirilməsi üçün əsasən hansı sosial-iqtisadi
göstəricilər nəzərə alınmalıdır?

Gəlir vergisinin dərəcəsi, əmək haqqının səviyyəsi

Gəlirlərin mümkün artım tempi, istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti

İstehsalın həcmi, adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi

İstehlak mallarının qiyməti, əmək haqqının səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi

İstehlak dinamikası, məşğulluğun və qiymətlərin səviyyəsi

298. Aşağıdakılardan hansı proqnoz hesablamalarını birinci mərhələsi hesab olunur?
mövcud variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi şərtlə proqnoz hesablamaların
aparılması.

**proqnoz müddətindən əvvəl baza dövrünün mühüm problemlərinin aşkara
çıxarılması və kəmiyyət cəhətdən müəyyənləşdirilməsilə bağlı analitik proseduraların
həyata keçirilməsi**

ayrı-ayrı rifahların və xidmətlərin istehlak səviyyəsilə müəyyən olunan sosial sahənin
inkışafının məqsədli istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi;

məqsədli istiqamətlərin dəqiqləşdirilməsi və alternativ variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi

gəlirlərin səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin iqtisadiyyatın bütün bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması

299. Sosial proqramlarının həyata keçirilməsinin mühüm istiqamətlərindən biridir:

Gəlir vergisinin dərəcəsinin azaldılması

Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyini, əhəlinin istehlakının quruluşunun yaxşılaşdırılması və onun səviyyəsinin yüksəldilməsi

Ayrı-ayrı sahələrdə əmək haqqının artırılması

İstehlak mallarının qiymətinə nəzarət edilməsi

İdخال ounan mallara gömrük rüsumunu azaldılması

300. Proqnozlaşdırma dedikdə nə başa düşülür?

Hər hansı bir fəaliyyətin, prosesin həyata keçirilməsində gələcək dövr üçün gözlənilən dəyişikliklərin müxtəlif metodlarla hesablama əsasında müəyyən olunması və nəzərdə tutulması

Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyin edilməsi.

Gələcək fəaliyyətin planlaşdırılması

İşçilərə gələcək dövr üçün tapşırıqlar verilməsi

Müəssisənin gələcək fəaliyyətinin təhlil olunması